సినిమాసాయం

కొంటింటిలో కూచుని మా చివరి పిల్లకీ ముసలమ్మకీ పడ్డ తగూకి మధ్యవర్తిత్వం చేస్తున్నాను. ముసలమ్మ దిండుకింద పటిక బెల్లం ముక్కలు ఎత్తుకుపోయి తింటోంది మా చిట్టి. తినకుండా ఎట్లా వుంటుంది అంటుంది కోడలు. తినేస్తే పటిక బెల్లం దొరకడం లేదంటుంది ముసలమ్మ. పటిక బెల్లంతో తప్ప ఏమందుకీ లొంగదు ఆమె దగ్గు. అందుకని కర్రతో గట్టిగా ఒకటి పెట్టింది, మనమరాల్ని. సాయంత్రంలోపల ముసలమ్మని తాను యేమి చెయ్యదలుచుకుందో ముందే నోటీసు ఇస్తోంది చిట్టి. కాంగ్రెసు వాదిమల్లే రెండువేపులా వాదనలోనూ న్యాయముంది. అట్లాంటప్పుడు ధీరుడైన యజమానికి ఒక్కటే మార్గం. పిల్లని రెండు వెయ్యడం. ముసలమ్మని నాలుగు చివాట్లు పెట్టడం. కానీ నాలో అట్లాంటి ధీరత్వం చాలా తక్కువ. ఏ చిన్న విషయమైనా శాంతి స్థాపక సంఘమల్లే చిక్కులుగా అనంతంగా విచారణ చేస్తాను. ఏం చేసే స్థిరత్వమూ లేకపోవడంవల్ల చివరికి నా తీర్పుని ఎవరూ పాటించరు. కానీ ఫిర్యాదులు మాత్రం వస్తుంటాయి నిరంతరంగా, నేను విచారణ పీఠాన్ని దక్కించక ముందే బైట తలుపు దగ్గర్నుంచి.

"జనార్ధనంగారు ఉన్నారా?" అని ఎవరో పిలిచారు. ఆ వచ్చిన మనిషిని దీవించుకుంటూ బయటకు వెళ్ళాను.

ఆయన నాకు ఊళ్లో కనిపిస్తోనే వుంటారు.

"తమరు సినిమా తీయిస్తున్నారటగా!"

"నేను కాదులెండి తీయించేది కానీ నాకూ భాగం వుంది."

ఆ సినిమా వ్యవహారంలో ఎందుకు జోక్యం కలగజేసుకున్నానని ప్రశ్నించుకుంటే సమాధానం లేదు. ఎందుకు మీసాలు వుంచుకున్నావు? షర్టు ఎందుకు వేసుకుంటావు? బెండకాయలు ఎందుకు వండుకుంటావు? అన్నట్టే ఏదో అందరూ చెయ్యటంలా? అందుకని.

వొచ్చి కూచున్నాడు నన్ను డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టమని. చిన్నప్పుడు నాతో చదువుకున్నాడు. మా క్లాసుకు అతడు మోనిటరు. రెండేళ్లు మా టీచరుకన్నా మా పైన గొప్ప అధికారి అతను. ఆ పూజారికి కోపం వచ్చిందా, ఆ దేవుడు చాలా శిక్షలు విధించేవాడు. అణా శెనగపప్పు కొనుక్కుంటే అర్ధణాది పైగా అతనికి ముట్టేది.

"ఈనాడు నీకు చాలా డబ్బుంది. దాంట్లో ఓ భాగం నా సినిమా యత్నానికి ఇచ్చెయ్యి" అంటే కాదనలేకపోయినాను. అన్ని లెఖ్ఖలు చూపించాడనుకోండి. ఒక్కొక్క పెట్టుబడిదారుడికి ఎంత గొప్ప గొప్ప అదృష్టాలు పట్టాయో! కాని ఆ లాభాల పుస్తకంలోనే

వెనక పుట తిప్పితే దురదృష్టాల లెఖ్ఖలు అదృశ్యంగా వున్నాయని కూడా తెలుసు నాకు. కాని నా జాతకం చాలా అదృష్టమైనదంటున్నారు మొదటినుంచీ కూడా. మా వంటింటి పరిసరాల్లో తప్ప తక్కినచోట్ల నా ప్రతిభ అట్లానే వెలుగుతోంది ఈనాటికీ. మా డైరెక్టరు తాను తియ్యబోయే చిత్రం సంగతి మాట్లాడాడు కూడా. తనకి డబ్బు, కీర్తి ఇట్లాంటి తుచ్ఛ కాంక్షలు లేనేలేవనీ, తెలుగుదేశంలో గుంటపువ్వు పూస్తున్న సినిమా పరిశ్రమని ప్రపంచం కళ్ళముందు దేదీప్యమానం చెయ్యడమే. కళారాధనే తన ఆశయమనిన్నీ తన జీవితాన్ని ఈ కళకు అంకితం చేసి, అవసరమైతే రక్తం ధారపోసి, తాను భస్మమై పోతాననీ, పతాకోత్సవంలో మల్లే నా ముందు శపథం చేసుకున్నాడు. తాను తీయబోయే ఫిల్ములో యిదివరకు తెలుగు చిత్రాల్లో వుండే దోషాలు ఏమీ వుండవన్నారు. ఆ ఫిల్ము పురాణమూ కాదు. పాత కథా కాదు. చరిత్రా కాదు. సాంఘికం, రాజకీయం ఏదీ కాదు, అదొక విప్లవం కాదు అన్నాడు. ఆ ఫిల్ములో పాతివ్రత్యం, యుద్ధం, దేశభక్తీ, సంస్కారం, నవీన రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక విద్యావిధానాలు వుంటాయట.

"అంటే, కమ్యూనిజం ఔనా?"

"అబ్బే అదీ కాదు."

"ఏదైనా విప్లవమైతే చూడరేమో మనుషులు?"

"కళా విప్లవం, అది చూస్తే ప్రజలు "ఆహా! చిత్రాల్లో విప్లవం వొచ్చింది అంటారు."

అదివరకు తెలుగు చిత్రాల్లో నాకేమీ లోపాలు కనిపించలేదు. అందుకని అతనితో తర్కించలేకపోయినాను.

"మరి ఇంతవరకు ఏం ఏర్పాట్లు చేశారు?"

"అన్నీ చేసేశాను. మీరు యీ కాయితాల మీద సంతకం చెయ్యడమే తరువాయి."

"ఫిల్ము తయారయిందా? అయితే."

"అదెన్నాళ్ళు, రెండునెలలు."

ఫిల్ము చూడడమేగాని, అసలా బొమ్మలు ఎట్లా వస్తాయో కూడా నాకు తెలీదు. ఆ ఆలోచనే రాలేదు.

"ప్రతి దానికీ కారణం వెతకడమే సైన్సు ఆదర్శం, కారణం వెతకే అలవాటు చేసుకోవాలి" అనేవారు మా సైన్సు మేష్టారు. కాని నాకా అలవాటు కానేలేదు. మొదట్లో కొంత ప్రయత్నించాను. చిన్నతనంలో ఆ టీచర్నే మా ఆవుకి దూడ ఎట్లా కలిగింది అంటే తన్నాడు. మా ముసలమ్మకి అంత మంకుతనమెందుకో, మా కోడి ఎందుకు గుడ్డు పెట్టకుండా అటకెక్కి కూర్చుంటుందో బియ్యం ధర రెండు రూపాయలెందుకు పెరిగిందో, ఎట్లా పెరిగిందో, పెంచేవారెవరో, లేక పొద్దున్న వెళ్ళి చూచేటప్పటికి అదే పెరిగి వుండి

ఎవరికన్నా కనిపిస్తుందో, ఒక రోజు గోంగూర పులుసు కూడా ఎందుకమృతంలాగుంటుందో, ఇంకోరోజు సైదు కాలవ లోంచి తోడి తీసుకొచ్చినట్లు ఎందుకుంటుందో ఇంతవరకు తేలలేదు. ఇహ లాభం లేదని కారణాలు కనుక్కొని ప్రయత్నించి పూర్తిగా విరమించుకున్నాను. మా సైన్సు మాష్టారు ఒకసారి కనపడితే బాగుండును.

మా డైరెక్టరు ఇదివరకటి తెలుగు చిత్రాలన్నీ ఉత్త చెత్త అన్నారు. అవును గావును.

"ఇంతవరకు మీరు చేసే ఏర్పాట్లేమిటి?"

కంపెనీకి పేరు పెట్టాను. చిత్రానికి కూడా నాలుగైదు పేర్లు ఆలోచించాను. కథ రాయిస్తున్నాను రాయమన్నాను. పాటలు తయారవుతున్నాయి. నటీనటకులు దొరికారు. స్టూడియో ఏర్పాటయింది....."

"వీటన్నిటికీ ఎంత ఖర్చయింది?"

"అచ్చుకి మాత్రం ఇరవై రూపాయలైంది. ప్రయాణం ఖర్చులు నేను పెట్టుకున్నాను."

"అదేమిటి? మీరు పెట్టుకోవడమేమిటి? వీటన్నింటికి అంత ఖర్చుచేసి?"

"రెండు వేలయింది. తరువాత తీసుకుంటాను. తొందర లేదు. మరి త్యాగమంటే ఏమిటి?" అన్నాడు.

"వాళ్ళందరికీ డబ్బు ఇచ్చి మీరు తీసుకోనేలేదా?"

"ఎవరికీ ఏమీ ఇవ్వందే?"

"మరి, ఆ కవికి కథకుడికి, స్టూడియోకీ?"

"కవికీ, కథకుడికీ ఏం ఇవ్వనక్కర్లేదు. తరువాత ఏదో ముట్ట చెపుదాము. నటీనటుల దగ్గర్నించి నేను బజానాలు తీసుకున్నాను. స్టూడియోలూ అవీ అన్నీ చూసి, చిత్రం తీయడానికి వొస్తానని చెప్పి వచ్చాను."

"ఆ పని ఎవరైనా చెయ్యవొచ్చునుగా?"

"కాని గొప్ప డైరెక్టరు వెళ్ళి చూడ్డం వేరు."

చాలా పొదుపైనవాడు. నా డబ్బు ఇతని చేతుల్లో చాలా జాగ్రత్తగా వుంటుందని అతనిలో చాలా విశ్వాసం కలిగింది నాలో. కాని పాపం ఆ కవుల్నీ, నటకుల్నీ తులుచుకుంటే కొంచెం జాలివేసింది. పాపం వాళ్ళకోసమయినా నేను డబ్బు సహాయం చెయ్యాలి.

"ఎంత అవుతుంది ఫిల్ముకి?"

"రెండు లక్షలు."

"మరి తక్కిన డబ్బు?"

వాళ్ళెవరో వుంటారట డిస్ట్రిబ్యూటర్లని, వాళ్ళు ఫిల్ము రాజ్యంలో కుబేరుల్లాగూ, దానకర్ణుల్లాగూ వున్నారు. ముందుగా వాళ్ళు డబ్బు ఇవ్వరట. కొంచెం డబ్బు కనపర్చి, ఫిల్ము తీస్తామని పత్రికల్లో ప్రకటిస్తే చాలు కావలసిన డబ్బంతా పెట్టుబడి పెడతారుట. నీళ్ళు తోడే పంపులాగున్నారు వీళ్ళు. కొంచెం నీళ్ళు పోస్తే చాలు కావలసినన్ని నీళ్ళు తోడుకోవచ్చు. వాళ్ళు యీ ఫిల్ము పరిశ్రమని ఉద్ధరించడానికని, డబ్బు మూటలు పెట్టుకుని ఎవరు ఫిల్ము తీస్తామంటారా, ఈ డబ్బు ఎవరికిద్దామా అని ఎదురు చూస్తూ రాత్రింబవళ్లు వీధి అరుగుల మీద కూచుని వున్నట్టు కనపడ్డారు నాకు. ఎమో! నేనేం లోకం చూశానూ? ఉంటారు కాబోలు అంత ధర్మాత్ములు! తక్కిన పరిశ్రమలకి కూడా అట్లాంటి పరోపకారీమణులు కొందరన్నా వుండకూడదా! కాని అన్నిటికి ఎందుకు వుంటారు? ఫిల్ము పరిశ్రమ వేరు. దాంట్లో మరి న్యాయం, కళ, స్వార్థరాహిత్యం, ప్రజాబోధ, సేవా ఉన్నాయయ్యేను.

"మీకా ఫిల్ములు తియ్యడం బాగా తెలుసునా ఏం? మొన్నటిదాకా ఏవో తిరుగుతూ వుంటిరి?"

"తెలీడానికేముంది? అదీగాక చచ్చిపోలా మాషడ్డకుడు - అతను రెండు వారాలపాటు ఓ స్టూడియోలో కాఫీహొటలు పెట్టాడు. రెండు మూడుసార్లు ఒక స్టూడియోలో మా జాతి మహాసభలు కూడా పెట్టించాను. నాకు చాలా అనుభవం అన్నాడు.

తక్కిన వ్యాపారాల్లో అనుభవానికీ, ఫిల్ము విషయానికీ ఎక్కడా పోలిక లేదు. అవును ఫిల్ము ఫీల్డే వేరయ్యేను! అంతే అన్నాడు మా డైరెక్టరు కూడా.

"అదీ కాక కవిమల్లేనే డైరెక్టరై పుట్టాలిగాని అది నేర్చుకుంటే వచ్చేది కాదు."

అవును, అతనట్లానే పుట్టినట్లు కనిపించాడు. లేకపోతే ఆ మహాకవులూ స్టూడియో దొరలూ, గొప్పనటకులూ ఇతన్ని ఎందుకు నమ్ముతారు?

అతని చేతికి చాలా మొత్తానికి చెక్కురాసి యిచ్చాను. వారం రోజుల్లో పత్రికల్లో అతని పేరుతో పెద్ద పెద్ద ప్రచురణలు వచ్చాయి -ఫిల్ము విప్లవం! చిత్ర మహారాజం. ఉత్తమోత్తమ తురీయ మహా సంచలనం. కని, విని, ఎరిగివుందని మహా మేయసృష్టి! అని, అంతే తెలుసు నాకు ఆ ఫిల్ము సంగతి.

నాలుగు నెలలయింది. ఆ పాటికి ఫిల్ము పూర్తయిందనుకుంటున్నాను. అంతలో ఓ పెద్దమనిషి వచ్చి.

"తమరు నాకో సహాయం చేసిపెట్టాలి. నా కుమార్తెకు చిన్నప్పణ్ణుంచీ ఫిల్ముల్లో పాత్ర ధరించాలని గొప్ప కుతూహలం" అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి చిన్నప్పుడు మా యింటికి వొచ్చేది. చురుకైన పిల్ల, అందమైన పిల్ల. చక్కని పాట పాడేది. నాకే కొడుకు వుంటే, ఇట్లాంటి పిల్లని కోడలుగా చేసుకునేవాణ్ణి కదా అనుకునేవాణ్ణి.

"అందుకోసమే బతికిందనుకోండి. సంగీతం, డాన్సు అన్నీ నేర్చుకుంది. నాలుగేళ్ళు చాలా కృషి చేసింది. దానికిప్పుడు పదిహేడేళ్ళు పెళ్ళి చేసుకోనని చాలా గట్టి పట్టుపట్టింది. పెళ్లి చేస్తే చస్తానంది. చెయ్యకపోతే చస్తానంది నా భార్య.

"నీకూ వున్నాయా యిట్లాంటి సమస్యలు."

"ప్రతి యింటా వున్నాయి."

"ఏం చేశావు?"

"ఇద్దర్నీ తన్నాను."

"తీరిందా?"

"తీరలేదు. నా చేతులు కాయలు కాశాయి. వాళ్ళ వీపులకి దెబ్బ తగలడం మానేసింది. చివరికి ఆరునెలల క్రింద ఎట్లాగో వొప్పించి పెళ్ళి చేశాం. మన వూళ్ళో పురుషోత్తం లేడూ, బట్టల దుకాణం, ఆయనకీ తమకూ శుభలేఖ పంపుతున్నాము.

అప్పుడు మళ్ళీ ఫిల్ములో చేర్పిస్తావా చస్తావా అని కూచుంది.

"ఏం? మొగుడు వదిలేశాడా?"

"ఎబ్బే! ఎందుకు వొదిలేస్తాడు?"

"తిప్పలు పెడతాడా?"

"అదేం లేదండీ! పెళ్ళయ్యాక చేర్పిస్తాలే అన్నాడండీ బుద్ధిలేక. చేర్పిస్తావా నూతిలో దూకనా అని కూచుంది."

"మొగుడు ఏమంటాడు?"

"అతనితో చెప్పినట్టులేదు. వినకేం చేస్తాడు లెండి. మా అమ్మాయి అంటే చాలా ప్రేమ అతనికి. ఇది మాత్రం మొగుణ్ణి వొదిలేసుకుంటుంది గాని, సినీమాని వొదులుకునేట్టు లేదు."

"సరే చూద్దాం, తొందరేం? మళ్ళీ ఫిల్ము మొదలుపెడితే."

"తొందరేమంటారేమిటి? అది మొగుడితో కాపరం మానేసింది"

"ఎందుకు?"

"పిల్లలు పుడతారని, కడుపు వొచ్చినా, పిల్లలు పుట్టినా చిత్రాలలో చేర్చుకోరుటగా?" అవునా?"

"నాకేం సినిమా సంగతులు తెలియవు. నేను డబ్బు పెట్టాను. ఫిల్ము పూర్తి కాగానే అన్ని వూళ్ళల్లోను చూపుతారట. చూసి నా డబ్బుకి నాలుగింతలు లాభాలు తెచ్చి మా వాకిట్లో పోస్తానని చెప్పాను."

"మీరు వెళ్ళనే లేదా?"

"నాకేంపని వొస్తానంటే, మీకా శ్రమ ఎందుకు? అన్నాడు మా డైరెక్టర్.

"పోనీ ఆయనకి ఓ ఉత్తరం రాసి ఇస్తే మా అమ్మాయి వెడుతుంది."

"ఇప్పుడా? ఫిల్ము పూర్తి అయి వుంటుంది కదా?"

"ఫిల్ము పూర్తి కావడమేమిటి? నటీనటకుల్ని దరఖాస్తులు పెట్టుకోమని ప్రకటన చేస్తేనే!"

"అది మా కంపెనీ అయి వుండదు. మాది సినీ మిరకిల్ మేకర్స్. వాళ్ళ ప్రచురణ పత్రికల్లో లేందే."

"పేరు మార్చుకున్నారు. మా అమ్మాయి అన్నీ కనిపెడుతూనే వుంది. చాలా తెలివిగలది. వాళ్ళిప్పుడు సూపర్ ఫిల్మ్ వండర్ వర్కర్స్ అనే పేరు పెట్టుకున్నారు."

"ఇన్నాళ్ళేం చేస్తున్నారో? రెండు నెలలలో చిత్రం వస్తుందన్నారు. సరేలెండి ఉత్తరం ఇస్తాను. ఇంకా ఫిల్ము పూర్తయిందనుకున్నాను."

"గట్టిగా రాయాలి. నేను, మా అమ్మాయి యింత ఖర్చు పడి కలకత్తా దాకా వెడితే తీరా నిరాశ అయితే!"

"కలకత్తా ఎందుకు?"

"అక్కడ తీస్తారుట. ప్రకటన అక్కణ్ణించే చేయించారు."

"అయ్యో! అంతదూరం వెళ్ళాలా మీరు! పోనీ ముందు ఉత్తరం రాసి కనుక్కుంటాను. తీసుకునేట్టుంటే వెళ్లవచ్చు."

ఆ ప్రకటనా, కవరు, కాయితం తెచ్చి నా చేత నా మిత్రుడికి గట్టిగా వ్రాయించాడు. అయిదోనాటికి నా డైరెక్టర్ ప్రత్యక్షమైనాడు.

"అప్పుడే ఎట్లా వచ్చాడు కలకత్తానించి?"

"కలకత్తా నించి రాలేదు. ఆ వుత్తరం రీ డైరెక్టయింది."

"మరి కలకత్తాలో చిత్రం తియ్యటంలేదా?"

"ఇంకా తియ్యటంలేదు. తీస్తున్నానన్నమాటే."

"మరి కలకత్తాలో ఏం చేస్తున్నారు? డబ్బు చాలా పొదుపుగా వాడతామన్నారు."

"అసలు కలకత్తా వెళ్ళలేదు. అట్లా ప్రచురిస్తేనేగాని, డాబుగా వుండదు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు నమ్మరు."

"మోసం కాదా?"

"మోసమేముందీ? ఏమో! అక్కడే తియ్యకూడదా?"

"మరి స్టూడియో మాట్లాడుకున్నామన్నారు?"

"మాట్లాడుకున్నాం. పోనీ, కలకత్తాలో మాట్లాడుకుందాం. మాటలకేముందీ? డబ్బు యిచ్చినప్పుడు కదా?

"ఫిల్ము ప్రారంభించనేలేదా?"

"ప్రారంభిస్తున్నాము. ఎన్ని చిక్కులు! మంచి కథ దొరకలేదు. తిరుగుతున్నాం. అందరు నటులూ బుక్ అయిపోయినారు. అందుకే ప్రకటన వేయించాముగా!"

"మరి ఈ అమ్మాయిని చేర్చుకుంటారా?"

"చేర్చుకోకేం? మీరు చెప్పిం తరవాత కూడానా?"

"నేను చూడలేదు. అందంగా వుంటుందో..."

"ఏం ఫరవాలేదు. అందంగా మేకప్ చేస్తాం."

"నటించగలదో లేదో!"

"ఒకరికి నటించటం చేతనవునా ఏమిటి? ఫరవాలేదు."

"పాట పాడుతుందిట."

"పాట ముఖ్యమే కాదు. ఎవరిచేతనైనా పాడిస్తాం."

"అయితే ఈ వెతకడమెందుకు? చుట్టుపక్కల వాళ్ళని కొందరిని పోగుచేసుకు పోకూడదూ?"

"అట్లా చేస్తే విలువ ఏముంటుంది? అదే తీరా చేసే పని. కాని ఏదో కష్టపడి వెతికి, టెస్టుచేసి తీసుకుంటే, వాళ్ళకీ, ప్రజలకీ కూడా చాలా గొప్పగా వుంటుంది" అని ప్రస్తుతపు ముఖ్య తారల ఆంతర్య వివాహాలు, అసలు అందాలూ, మాటలూ తెలుపుతూ ప్రసంగించారు.

ఆ అమ్మాయిని పిలిపించాను. ఆ అమ్మాయి వచ్చేలోపున మా డైరెక్టర్ మొహం షోకు చేసుకుని, సూటు గీటు వేసుకుని, కుర్చీ టేబుల్ పెట్టుకుని, కొన్ని పుస్తకాలూ, కాయితాలూ, కలం (అన్నీ నావే) అమర్చుకుని నా చేతి గడియారం తీసి బల్లమీద పెట్టుకుని తన గ్లాసులో సోడా మొదలైనవి పెట్టుకుని తయారైనాడు.

ఆ అమ్మాయి ఆ పూట రానేలేదు. సాయంత్రం వచ్చింది. మళ్ళీ ఆయన ఆ విధంగానే తయారైనాడు. ఆమెని బయట నుంచోపెట్టి చేతి రుమాలుతో ఒకటే విసురుకుని తుడుచుకుంటున్నాడు. ఆ అమ్మాయిని కూచోమనన్నా అనలేదు. ఆ పిల్ల అందమైందే. ముందు అటునుంచి ఇటున్నుంచి నా సులోచనాల జోడులోంచి ఆమెని పరీక్షించాడు. చేతులెత్తమన్నాడు. నడుం ఒంచమన్నాడు. నడవమన్నాడు. పరిగెత్తమన్నాడు.

అతడు నా స్నేహితుడు మల్లే లేడు. పెద్ద మిలటరీ ఆఫీసరు మల్లే అయినాడు. అతణ్ణి మాట్లాడించడం నాకే భయం వేసింది. ఆ అమ్మాయిని అట్లా నుంచోపెట్టి ప్రశ్నలు వేశాడు.

"నువ్వే ఫిల్ములు చూశావు?

"ఏ ఫిల్ములు ఇష్టం?"

"ఏ తారలు నీకు నచ్చుతారు? ఎందుకు?

"నీకు ఏ వేషాలు వెయ్యాలని కుతూహలం?"

అంటో సినిమా పరిశ్రమ ఆదర్శం మీదా, జీవితాన్ని అంకితం చెయ్యడం మీద, పెద్ద లెక్చరిచ్చాడు. పాపం ఆ పిల్లా తండ్రి చివరికి నేనూ ఆశ్చర్యచకితులమై భక్తి శ్రద్ధలతో విన్నాము. మళ్ళీ ప్రశ్నలు వేస్తో, ఆమె జవాబులు వింటూ అవన్నీ రికార్డు చేసుకుంటున్నట్లు రాసుకుంటున్నాడు. నా ఉత్తరాల కాయితాల మీద.

"నీకు పోతనలో ఏ ఘట్టాలు నచ్చాయి?"

"దేవతలో? పంతులమ్మలో? డాక్టరులో? జీవన్ముక్తులో? బాలనాగమ్మలో? ఇట్లా.

"బొబ్బిలి యుద్ధం యింతవరకు ఫిల్మ ఎందుకు తీయలేదంటావు? తీస్తే డబ్బు వస్తుందంటావా? డాక్టరు సుబ్బారావు వెంగళరాయుడుగా పనికివస్తాడా? సుందరరామయ్యగారు బతికి వుంటే పాపారాయుడుగా బావుండేవాడా?"

ఆ అమ్మాయి పాపం అదిరిపోయింది.

చివరికి "నీకు ప్రేమా, శోకమా ఏది ఇష్టం నటించడం?"

"పాతివ్రత్యం."

"మంచిమాట అన్నావు. పాతివ్రత్యం ఫిల్ములో లేంది డబ్బు రాదు" అని పాతివ్రత్యం మహిమ మీదా, హిందూ స్త్రీల అత్యధికతలపైనా, సీతా, దమయంతీ, సావిత్రుల మీదా లెక్చరు కొట్టాడు. ఎట్లా ఏ ఏ డైరెక్టరు పతివ్రతా పాత్రలని తగలేశాడో చెప్పాడు. "ఈకాలంలో పాతివ్రత్యం కొన్ని చీలికలుగా ఏర్పడ్డది. నచ్చిన భర్తతో కష్టాలు పడడం, నచ్చని భర్తతో కష్టాలు పడడం, ముసలి భర్తతో, బాల భర్తలతో, పసికూన భర్తలతో - నీకెలాంటి భర్తతో కష్టాలు పడడం ఇష్టం?"

"దేవతా భర్తలతో."

"అవును, వాళ్ళని మరచిపోయినాను. బాగా చెప్పావు."

"చాలా తెలివైనదండీ."

"సరే, పది ఫోటోలు తీయించి పంపండి."

"పదా?"

"ఎదురు, వాలూ, ఈ పక్కా, ఆ పక్కా వెనకా, నెత్తిపైనించీ, గడ్డం కిందనించీ, కాళ్ళ సందునించీ, తలకిందులుగా, చంకల మధ్యగా" అని సభ చాలించాడు. ఆ అమ్మాయి వెళ్ళేటప్పుడు" మేము ఇంటర్వ్యూకి పిలుస్తాము. అప్పుడు నీ ఖర్చు మీదనే రావాలి."

"స్థలం తెలియజేస్తాము" అన్నాడు.

ఆ రాత్రి నన్ను కూచోబెట్టి ఫిల్ము ఆలస్యం కావడానికి అనేక కారణాలు చెప్పి వాళ్ళనీ వీళ్ళనీ.బూతులు తిట్టి, ఇంకో పదివేలు ఇవ్వడానికి వొప్పించుకున్నాడు. నా మనసులో మట్టుకు ఆ అమ్మాయి మీద దిగులు పట్టుకుంది.

"మళ్ళీ పాపం ఇంకో ఇంటర్వ్యూ ఏమిటి? అయింది చాలదా? ఆ అమ్మాయిని తీసుకుందురూ! అన్నాడు.

"మరి, చెప్పరేం సంగతి, అదెంత? తీసుకుందాం, పిలిపించండి.

"మరి ఆ గొడవంతా ఏమిటి?"

"అరే! అట్లా చెయ్యకపోతే తేలికైపోమూ?"

ఆ రాత్రే పిలిపించాను మళ్ళీ.

మళ్ళీ ఆ పిల్లని అదరకొట్టి "ముద్దెట్లా పెట్టుకుంటావో గాలిలోకి చూపించు. మీ నాన్నని కావిలించుకో, ఏడు, కోప్పడు" అని యిట్లాంటివన్నీ చేయించి, ఏవో షరతులు రాసిన కాయితం చూపి సంతకం చెయ్యమన్నాడు. ఆ కాయితంలో నేను చూపిన మట్టుకు ఏం చెపితే అది చెయ్యాలనీ, ఎప్పుడు రమ్మంటే అప్పుడు రావాలనీ, ఎక్కడకైనా సరే, ఎంతకాలమైనా సరే - ఇట్లాంటి నిబంధనలున్నాయి. మళ్ళీ ప్రశ్నలు వేశాడు.

"వితంతువు వివాహం చేసుకోవాలా కూడదా?"

"కూడదు."

"భార్యలు సహగమనం చెయ్యాలంటావా?"

"చెయ్యాలి."

"పల్నాటి యుద్ధంలో సహగమనం చూసినప్పుడు నీ భావాలెట్లా వున్నాయి?"

"భయమేసింది."

"కాలిపోతుందనా? అది ఉత్త ఫిల్ముకదా!"

"అందుకు కాదు, నాతో స్వర్గానికి కూడా వస్తుందిట అని ఆ పీనిగ లేచి పరిగెత్తుతుందని."

"చాలా హ్యూమర్ వుందండీ!... మరి ఏకష్టాలు ఇష్టం నీకు? దైవం పెట్టే కష్టాలా? భర్త పెట్టే కష్టాలా?"

"రెండూనూ."

"మంచిది. ఎంత జీతం కావాలి?"

"మీ యిష్టం."

"అయిదువందలిస్తాను. సంతోషమేనా?"

"అయిదువందలే!" అన్నాను నేను.

"అదేమిటండీ! ప్రసిద్ధ తారల జీతాలు ఎంతెంతో తెలుసా? మన ఫిల్మ్‌కి పేరు ప్రతిష్ఠలు వుండాలా? బిచ్చం రకంగా వుండకూడదు?"

ఆ అమ్మాయి సంతోషానికి మేరలేదు.

వెళ్ళేప్పుడు "అడ్వాన్సు అడగరేం" అన్నాడు.

"అడ్వాన్సు మా దగ్గిర ఏమీలేదు. బీదవాళ్ళం."

అది కాదమ్మా! మేమే ఇస్తాం! ఇక్కడ సంతకం పెట్టు."

అని నా డబ్బు రూ.500 వందలు తీసి ఉదారంగా ఇచ్చేశాడు ఆమెకి.

"కాల్ వొస్తుంది రిహార్సల్సుకి, సిద్ధంగా వుండు, వెళ్ళు" అన్నాడు.

* * *

వారం రోజుల తరువాత ఆ అమ్మాయి భర్త వొచ్చాడు. చాలా కోపంగా.

"ఏమిటండీ ఇది? పెద్దలు మీరే ఇట్లా చేస్తారని నమ్మలేకపోయినాను. నా భార్యని సినిమాలకి పంపించేస్తున్నారటగా!"

"ఏమిటి ఇంత గ్రంథ నీకు తెలీకుండానే జరిగిందా!"

"కాక ఏదో విన్నాను చూచాయగా. వొట్టి దాని పిచ్చి అనుకున్నాను, కాని అంతా నిజమేనటగా!"

"నేనేం చేశాను? ఆ అమ్మాయి చేరతాననీ, చేర్పించకపోతే నూతిలో వురుకుతాననీ అంటే, నాకేదో తెలిసినవాళ్ళుంటే వాళ్ళకి చూపించాను. నీకు తెలీకుండా యింతపని చేస్తోందనీ, నీకు యిష్టం లేదనీ నాకేం తెలుసు?"

"ఇప్పుడు తెలుసుకున్నారుగా! మాన్పించండి."

"నేను మాన్పించేదేమిటి! నీ భార్య వెడతానంది. వాళ్ళు రమ్మన్నారు. నువ్వు నీ భార్యతో మాట్లాడి మాన్పించాలి గాని, నేనేం చెయ్యను? అదీగాక ఏవో కాయితాలమీద సంతకం పెట్టింది. కంఠం పట్టుకుంటాయి."

"మాన్పించడం నా తరం కాలేదు."

"భర్తవైన నీ తరమే కాకపోతే, ఇంక నా తరమవుతుందా? వీళ్ళు కాకపోతే ఇంకో సినిమావాళ్ళు తీసుకుంటారు. అందమైన పిల్ల."

"మరి యిప్పుడేం చెయ్యమంటారు?"

"నేను చెప్పేదేమిటి?"

"అంతేలెండి చెర్పించేవరకే మీ వొంతు. నాభార్యకి పూచీపడతారా? ఇన్నేళ్ళొచ్చి, పెద్ద మనుషులై వుండి ఓ ఇంటి కాపురం యిట్లా పాడుచెయ్యడానికి మీరు వెనుదియ్యలేదంటే నేనింక అనేదేముంది?"

"అప్పుడే ఏదో కొంప కూలిపోయినట్లు గోల చేస్తావెందుకు? ఇప్పుడు కాలమంతా మారిపోతూంది - కనపడటంలేదా నీకు? ఆడవాళ్ళు చదువుకుంటున్నారు. ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. వాళ్ళ కాపరాలు కూలిపోయినట్లేనా?"

"సరేలెండి, ఇష్టమైన వాళ్ళని ఏమైనా చేసుకోనీయండి. వాళ్ళ భర్తల ఇష్టం. వాళ్ళ యిష్టం. అనేక రకాల భర్తలు ఉన్నారు. నాకెందుకవన్నీ. నా కాపరంలో నా భార్య సినిమాల్లో చేరడం నేను వొప్పుకోను."

"ఇప్పుడే చేరిందా? చేరితేనేం పుట్టి మునిగిపోయింది?"

"ఏం మునిగిపోయిందో? మీ భార్యో కూతురో చేరితే ఏమనేవారో."

"ఏమంటాను అంత భయమైతే వెంటపోతాను. అంతేకానీ అన్నిటికీ తెగించి చస్తామని కూచున్నవాళ్ళని నేను మాత్రం ఏం చేస్తాను? కావాలంటే నువ్వూ భార్య వెంట వెడుదువుగాని."

"ఏమిటీ, నా షాపు మానేసుకుని - బాగావుంది!"

"ఏదోలే, కానీ అప్పుడే అంత గాభరా ఎందుకు?"

ఎందుకేమిటి! దానికప్పుడే పిచ్చి పుట్టింది. ఏదో పది ఫోటోలట! నుంచుని, వొంగి, పడుకునీ, చీరతోనూ, చీరలేకుండానూ...."

"ఛీ! ఛీ! ఊరుకో."

"అంతేనండీ, దానికి ఫోటో లేమిటండీ! రేపు ఏ గోడమీద చూసినా దీని మొహమేగా! దాని రూపమే మారిపోయింది. బజానా యిచ్చారటగా? అవేవో తల ముందు కట్టుకునే చాటలంత బిళ్ళలూ, చెవులకి చక్రాలంత లోలకులు చేయిస్తోంది. కంసాలాయన్ని సినిమాహాలుకి తీసుకెళ్ళి పక్కన కూర్చోపెట్టుకుని మాదిరీలు చూపి. దాన్ని గుర్తుపట్టలేము. నెత్తిమీద విసనకఱ్ఱమల్లే పూలు ఏవో పోజులు పెట్టి, ఆలోచించి కళ్ళు తిప్పి, మూతివిరిచి

మాట్లాడుతోంది. దానిపేరు జగన్మోహినట. "సుందరాకారా, మారా' అంటో పాడుతూ నా మీదికి వస్తుంది. ఎట్లానండీ యింట్లో భరించడం?"

నాకు నవ్వు వచ్చేసింది. పాపం!

"నువ్వు వూరుకున్నావా?"

"బాగా తన్నాను. తంతే ఏం లాభం?"

"హా, మనోనాధా! నీవే నా దైవం, నేను పతివ్రతా తిలకాన్ని హా! కృష్ణా! ద్రౌపదీ మానసంరక్షణా!' అని అరిచింది. "ఇంకా తన్నండి. నా పాతివ్రత్యం ప్రపంచానికి వెల్లడి చేస్తాను - సక్కుబాయిమల్లే. ఇప్పుడు మా డైరెక్టరు ఉంటే బావుండును" అంది.

"అదేదో ఫిల్ములో కుష్ఠువాణ్ణి భార్య మోసిందిట. నన్ను భుజాలమీద ఎక్కమంది. అదేదో ఫిల్ములో భర్త పసిపిల్లవాట్ట. నన్ను ఒళ్ళో పెట్టుకుని పాలివ్వబోయింది. నేను లేనప్పుడు బొమ్మకు పాలిస్తోంది. ఇంక దాన్నేం తన్నను?"

"చూశారా! నా యిల్లు ఏమైపోయిందో! పైగా పిల్లలు పుడతారని, వేరే గదిలో పడుకుంటూంది."

"ఎందుకు ఒప్పుకుంటున్నావు?"

"దానికి పిచ్చి ఏం చెయ్యను? బిగ్గరగా ఏడుస్తుంది మానభంగం చేస్తున్నాడో అని ఇప్పుడు ఒక సేఫ్టీ రేజరు కొంటోంది."

"అదేమిటి?"

"కనుబొమ్మలు గొరుక్కుంటుందిట."

ఇంక నవ్వు ఆపుకోలేక లోపలకు పరిగెత్తాను. ఎప్పుడు వెళ్ళిపోయినాడో వెళ్ళిపోయాడు అతను - పాపం.

ఆ అమ్మాయికి కబురు పంపాను. ఆమెతో మాట్లాడిన తరవాత సాధారణంగా అందరికీ కొంచెమో గొప్పో ఎత్తిన పిచ్చే, కొంచెం అధికంగా డోజు పడ్డదనుకున్నాను. చక్కగా మామూలుగానే మాట్లాడింది. ఆమె భర్త ఫిర్యాదు కొంతవరకు చెప్పాను. నవ్వింది.

"ఏం లేదండీ ఇప్పటినించీ నటన ప్రాక్టీసు చేసుకుంటున్నాను. ఆయనకు మరీ ఇంత చాదస్తమయితే ఎట్లా?"

"పతివ్రతలు అంతే కదండీ!"

"అంటే?"

'మొగుడు ఒప్పుకోడు, మూర్ఖుడు గనుక. పర్యవసానంలో తెలుస్తుంది ఎంత వివేకవతో భార్య."

"అతనిమీద నీకు యిష్టమా, దయా లేవా?"

"చాయిష్టం, చాలామంచివాడు."

"అయితే యీ సినిమా గొడవ ఎందుకు?"

"అయ్యో! అది వీల్లేదు. ఆయనకి చెప్పి నమ్మించండి. అక్కడ నన్నేదో చేసేస్తారనుకుంటున్నారు. ఒక్క ఫిల్ముకి వెళ్ళి సరదా తీర్చుకుంటాను. అంతే తమ ధర్మాన ఇంతవరకు నెగ్గిం తరవాత ఇంక తగ్గడమా? అదిగాక ఆ పెద్దమనిషికి ఖరారు నామా కూడా వ్రాసి ఇస్తిని. నన్ను తెరమీద చూస్తే ప్రజలలో ఆయనకి ఎంత గౌరవం, ఎంత కీర్తి."

"ఆయన అట్లా అనుకోవటంలేదు. నీకు పిచ్చి అనుకుంటున్నాడు. నిన్ను విడిచి ఇంకో పెళ్ళి చేసుకుంటాడేమో?"

ముందు దిగులు వచ్చింది మొహంలోకి. తరవాత సంతోషం వచ్చింది.

"చేసుకోనీండి. నాకేం? మళ్ళీ వొచ్చి ఆయన భార్యగా సేవ చేసుకుంటూ వుంటాను."

అట్లా జరిగిన ఇద్దరిద్దరు భార్యలు వున్న ఫిల్ముల పేర్లూ, నిజమైన సినిమా వాళ్ళ పేర్లూ చెప్పింది.

"ఇప్పుడు చదువుకున్న ఆడవాళ్ళంతా రెండో భార్యలుగా వుండడం ఫాషను కదండీ!" అంది పైగా.

* * *

అటు తరవాత నాకు జబ్బుచేసి మద్రాసులో ఆరునెలలు కాపరం పెట్టాల్సి వొచ్చింది. బతుకు చావుల మధ్య నా ఫిల్ము ఏమయిందో నాకు ఒకసారన్నా ఆలోచనకి రాలేదు. నయమయి మా వూరు చేరుకున్నానో లేదో, ఆనాడే వొచ్చాడు. చాలా గంద్రగోళంగా ఆ పిల్ల తండ్రి.

"కొంప మునిగింది బాబూ, నా కొంప తీసేశాడు. మీ సినిమా మీరూనూ."

"ఏమిటి సంగతి!"

రహస్యంగా అన్నాడు "మా దానికి కడుపు."

అయితే దానికింత రహస్యమెందుకు?"

"సినిమాకి పోయి తెచ్చుకుంది!"

"వెళ్ళిందా సినిమాకి! తీశారా ఫిల్ము!" నా ఆశ నాదీ-

"తీయలేదు. ఏం లేదు. దీనికి మాత్రం కడుపు తెప్పించారు!"

"మొగుడున్నాడుగా!"

"ఉంటేనేం? అతని దగ్గిర పడకలు లేవుగా!"

"ఏమంటుంది, మీ అమ్మాయి?"

"ఏమంటుంది? మాటడకండా మూలకూచుంటుంది. ఏం చెయ్యమంటారు?"

"అసలే నా జబ్బుతో చస్తున్నాను. ఇదేం గోలయ్యా నాకు."

"మీరు తెచ్చిపెట్టిన గోలే."

"ఒకసారి మీ అమ్మాయిని రమ్మనండి. తర్వాత ఆలోచిద్దాం."

వొచ్చింది మధ్యాహ్నం. వేషాలన్నీ ఒదిలిపోయినాయి. మామూలుగా వుంది. లాలించి కథంతా లాగాను.

కాల్ వచ్చిందిట. భర్తకి తెలీకండా వెళ్ళిందిట. తండ్రి కూడానే వెళ్ళాడు. భర్త వెనక పరుగెత్తుకొచ్చి తగూలాడితే, ఆ సినిమా వాళ్ళు బెదిరించి పంపించేశారు. పోలీసుల తోటి చెప్పినా, వాళ్ళు మాత్రం ఏం చెయ్యగలరు!

తరువాత రిహార్సల్సు ప్రారంభించారుట. ఆ డైరెక్టరే హీరో! మొదట ఇంట్లో బాగా ప్రేమ సీనులు చేయించారట. తరువాత ఔట్ డోర్ సీన్లు చేయించారట. చెట్టుకింద పడుకోవడాలు, నీళ్ళల్లో యీమె పడితే అతను యీది పైకి తీయడాలూ, మూర్ఛపోతే భుజం మీద మొయ్యడాలూ, ఇట్లాంటివి. తరవాత రాత్రుల్లో వెన్నెల రిహార్సల్సు, పాటలూ, విరహాలూ, రహస్యంగా కలుసుకోవడాలూ, అడవిలో దారి తప్పిపోవడాలూ, గుర్రాల మీద ముందు కూర్చోబెట్టుకుని పారిపోవడాలూ, తరువాత ఒంటిగా పోయి రిహార్సల్సు చేస్తే ఈ కడుపు వచ్చిందిట.

తండ్రిని వెంట రానిచ్చేవారు కాదట. అనుమానం తగిలి తీసుకొచ్చేశాడు. అప్పటికే మూడు నెలల గర్భం.

ఆలోచించి నాకు జబ్బు ఎక్కువయిందని ఆ అమ్మాయిని తీసుకొని మద్రాసు వొచ్చేశాను. ఫిల్ముకి పెట్టుబడికాక నా కిదో ఖర్చు.

◆ ◆ ◆

ప్రచురణ : (చలంకథలు - 1వ సంపుటం) దేశి కవితామండలి, 1957